

Parcs solars en medi rural

Set comarques (Anoia, Baix Ebre, Conca de Barberà, Garrigues, Pallars Jussà, Ribera d'Ebre i Segrià), concentren 3/4 parts de les 6.430 hectàrees afectades per projectes de parcs fotovoltaics a Catalunya. Aquestes zones ja aporten actualment una quota important a la generació d'energia eòlica, hidroelèctrica, etc., i la presència d'infraestructura de distribució elèctrica els fa també territoris desitjables per al desenvolupament de parcs solars a causa de la seva facilitat de connexió.

En relació als parcs fotovoltaics i les limitacions existents en àrees d'alt valor agrícola, es prenen en consideració, en primera instància, les classes de capacitat agrològica que identifica el mapa de sòls 1:25.000 de Catalunya (ICGC-DARPA). S'hi estableixen 8 classes en funció de variables com ara la pluviometria, el regadiu, la temperatura, el pendent, l'erosió, la profunditat i textura del sòl, la capacitat de drenatge, i els graus de rocositat, predregositat, graverositat, salinitat i sodicitat del sòl. Les dues primeres classes, assimilables al concepte de "terres de primera", es consideren no aptes per a la instal·lació de parcs solars. En els sòls de classificació 3 i 4 es condiciona la instal·lació a un màxim del 5% del sòl agrari en regadiu i del 10% en secà, per terme municipal. En les altres quatre categories de sòl no s'estableix cap mena de limitació per motius agraris. Allà on no s'ha elaborat el mapa de sòls, preval el mapa de possibles ubicacions de parcs fotovoltaics del DARPA, realitzat en funció de les variables de pendent, pluviometria i presència de regadiu, que distingeix 6 tipus de sòl, aportant una informació en bona part anàloga a l'anterior.

Els mapes adjunts exemplifiquen, per a quatre zones, els projectes registrats a la Ponència d'Energies Renovables (PER) i la seva adequació o no al

valor agrícola del sòl. Al sud de Juneda la limitació a la implantació fotovoltaica per motiu agrari és elevada –s'ha denegat un projecte limítrof amb la central termosolar de les Borges–, però es considera en emplaçament viable un parc projectat prop del tossal de Miravall. Al Baix Penedès, molt limitat per la qualitat agrària, en una zona només parcialment apta s'ha aprovat un projecte ubicat prop de la subestació de Castellet i la Gornal. Al sector de les Camposines (a cavall dels termes d'Ascó i la Fatarella), tot i la presència abundant de sòl agrològicament apte en serres i vessants, els projectes es concentren massivament en la zona plana, fet que segurament comportarà la desestimació de la major part de propostes degut a la protecció agrícola existent. Contràriament, al nord de Salàs de Pallars (a Torallola, terme de Conca de Dalt), la protecció per motiu agrari és pràcticament nul·la, i ja hi ha 6 projectes amb emplaçament viable al Solà d'Hortell. És en aquesta comarca on l'oposició ciutadana és més activa, organitzada amb la plataforma "Salvem lo Pallars".

Catalunya va amb retard en energies renovables, però les presses amb què s'ha aprovat el Decret Llei 16/2019 han generat força maldecaps. La resposta des de l'àmbit rural és clara: suport a les energies renovables tot preservant els sòls més aptes per a la producció d'aliments, bàsics per a la sobirania alimentària, per al manteniment del mode de vida de la pagesia i la continuïtat del nostre paisatge rural.

Josep Ramon Mòdol